

DE BLAUWE DOUGLAS IN FRANKRIJK

Evenals in Nederland is ook in Frankrijk overwegend gebruik gemaakt van de groene douglas uit het kustgebied van o.a. Washington en Brits Columbia. Zaadoogst door de IUFRO in 1967-68 en aanvullende importen uit het zuidelijk deel van de VS leverde echter een aantal herkomsten van de blauwe douglas uit de Rocky Mountains. Deze herkomsten zijn op 8 verschillende plaatsen in Frankrijk getoetst. Twee proeven in noord-Frankrijk, bij Orleans en Nancy, moesten wegens de hoge uitval in de blauwe douglas worden afgeschreven. De zes overige proeven liggen rond het Massif Central en in de zuidelijke Alpen. De kiemleeftijd van de proefopstanden ligt tussen 11 en 16 jaar. In alle proeven blijft de groei van de blauwe douglas achter bij de groene douglas. De blauwe douglas loopt gemiddeld drie weken eerder uit dan de groene douglas en loopt daardoor een veel grotere kans op schade door late nachtvorsten in het voorjaar. De herkomsten uit het zuidelijk deel van de VS hadden bovendien zeer sterk te lijden van Rhabdocline, een schimmelaantasting waarbij veel overjarige naalden afvallen.

Op grond van deze (voorlopige) gegevens wordt de voorkeur gegeven aan de groene douglas. Alleen op groeiplaatsen boven de 1000 m lijkt het interessant om verder te experimenteren met enkele herkomsten van de blauwe douglas.

Bastien, J.-Ch, B. Roman-Amat, P. Ferrandes. Faut-il s'intéresser au douglas bleu? RFF 1988 (40) 6 pag 436-446. Eerste resultaten van vergelijkbare IUFRO proeven in Nederland zijn gepubliceerd door W. Kriek in NBT 1975 (47) 3 pag 100-116 en NBT 1974 (46) 1 pag 1-14.

G. v. T.

KWALITEITSHOUT EN DE KWALITEITEN VAN HOUT

Een vrije vertaling van de titel van een licht provocerend artikel over de vraag welke produktiedoelstellingen het nastreven waard zijn.

Allereerst wordt de kwaliteit - die in Frankrijk kennelijk als tamelijk absoluut wordt gehanteerd - ter discussie gesteld. De kwaliteitseisen zijn volledig afhankelijk van de toepassing én van de beschikbaarheid van eventuele vervangende materialen. De schrijver pleit daarom voor een veel betere beschrijving van de (kwaliteits)eisen door de afnemers, meer aandacht voor een goede karakteristiek van de hout eigenschappen en meer aandacht voor de mogelijkheden van bijvoorbeeld het verlijmen van hout.

Producent en afnemer kennen elk een eigen benadering van de kwaliteit. De producent wordt geconfronteerd met talloze factoren (plantmateriaal, bodem, plantafstand, dunningen, opsnoeien) die de kwaliteit van het eindproduct bepalen. Hij draait ook op voor de kosten van kwaliteitsverbeterende maatregelen. Tenslotte blijft het nog de vraag of de beoogde kwaliteit uiteindelijk wordt gerealiseerd en zo ja, of de markt die kwaliteit dan nog waardeert. Om aan de hand van deze factoren een weloverwogen keuze te maken, pleit Barthod voor de ontwikkeling van een aantal scenario's waarin de teeltmethoden, financiële aspecten, hout eigenschappen, kwaliteitskenmerken en marktvoor spellingen worden gebundeld.

De afnemer werkt met gemiddelde waarden voor hout eigenschappen. Zowel de eigenschappen als de ideeën die daarover bestaan kunnen per gebied sterk variëren. Omdat de groeiplaats en de groeiomstandigheden de hout eigenschappen beïnvloeden, is het van belang om gegevens over de hout eigenschappen steeds per regio te bepalen of tenminste te ijken.

Op de vraag of er een markt is voor kwaliteit is geen direct antwoord mogelijk. Belangrijker is het om in te zien dat de produktie van "kwaliteit" (hoe dan ook gedefinieerd) slechts één van de vele opties is. Barthod vindt de traditionele teelt van kwaliteitshout inefficiënt omdat slechts een zeer klein deel van het geproduceerde hout aan de hoge kwaliteitseisen voldoet. Hij pleit voor een betere afweging van produktiedoelen en meer oriëntatie op de markt.

Ondanks de enorme verschillen tussen Frankrijk en Nederland blijft de essentie van het verhaal ook voor ons van belang: wat verstaan we onder kwaliteitshout, welke investeringen zijn daarvoor nodig en welke alternatieve (teelt)doelstellingen zijn er.

Barthod, Ch. Bois de qualité et qualité de bois: quelques réflexions. RFF1988 (40) 6 pag 423-431.

G. v. T.